

Clasa a XII-a
Curs cu Frecvență Redusă
Semestrul I
An școlar 2010-2011

TEME PROPUSE:

STATUL SI POLITICA

I. Statele in perioada contemporana.

1. Forme de organizare statala.
2. Romania – de la stat totalitar la stat de drept.

II. Religia si viata religioasa.

1. Religia in lumea contemporana.
2. Diversitatea religioasa in Romania.

STATELE IN PERIOADA CONTEMPORANA

LECTIA 1

Forma de organizare statala

Forme de Guvernament.

Prin forma de guvernament intelegem organizarea puterii supreme de stat, modul de formare si competenta organelor supreme ale statului. Forme de guvernament sunt:

1. Monarhia; in care puterea suprema o detine o singura persoana ce ocupa tronul prin succesiune sau alegere pe viata.
2. Republica; in care puterea o detine un organ colegial ales pe timp limitat.

Monarhiile moderne cum ar fi Regatul Unit al Marii Britaniei si al Irlandei de Nord, Regatul Olandei, Regatul Norvegiei, Regatul Japoniei, functioneaza atat statal cat si guvernamental intr-un mod asemanator cu cel al unei republici democratice. Intr-o republica puterea apartine in mod democratic poporului care accepta sa fie condus de catre reprezentantii sai alesi temporar pentru o perioada limitata de timp. Se disting trei mari sisteme de guvernament:

- Parlamentar.
- Prezidential.
- Semiprezidential.

Sistemul parlamentar este sistemul in care guvernul are nevoie de increderea parlamentului pentru a governa, urmand a demisiona atunci cand o pierde. Executivul este format din:

- seful statului, care are puteri limitate cu caracter mai mult simbolic – monarhul (Marea Britaniei) sau presedintele ales de parlament (Italia);
- primul ministru, care impreuna cu guvernul, exercita puterea executiva (Marea Britanie, care nu are o constitutie si se conduce dupa o colectie de legi si dupa

asapunitele precedente factice).

Sistemul prezidential este specific politicii americane. Presedintele este concomitent sef al statului si al guvernului, comandant al fortelor armate si cel care dirijeaza politica externa a tarii. Sistemul politic american a evoluat de la o guvernare centrala pe congrese (parlamentul american bicameral) la una centrala pe presedinte. Sistemul politic american este bipartid, format din partidul democrat si partidul republican.

Sistemul semiprezidential a aparut in Franta. Constitutia din 1946 a restabilit un regim parlamentar clasic. Franta, dupa un conflict sangeros din 1862 este nevoita sa accepte independenta Algeriei si iese din structura integrata a NATO si incepe o cooperare cu germania.

Exercitii:

1. Care sunt formele de guvernament si prin ce se caracterizeaza acestea?
2. Comparati sistemul parlamentar cu cel prezidential.

LECTIA 2

Romania – de la stat totalitar la stat de drept

Romania Comunista

In Romania, regimul comunist apare ca un regim totalitar. Represiunea politica potrivita acestui regim a fost foarte dura in primii sai ani. Au fost adoptate mai multe constitutii (1948, 1952, 1965). Caderea in totalitarism a societatii romanesti s-a realizat intre anii 1945-1947. Aceasta perioada are patru momente importante:

1. 6 Martie 1945, numirea guvernului Petru Groza, controlat de comunisti;
2. 19 Martie 1946, alegerile falsificate care au dat puterea legislativa in mainile comunistilor;
3. Iunie – Noiembrie 1947, eliminarea partidelor istorice din viata politica ca tarii;
4. 30 Decembrie 1947, abolirea fortata a regelui Mihai I si proclamarea in aceeași zi a Republicii Populare Romane.

Comunismul romanesc a cunoscut doua etape importante:

- a. Regimul Gheorghe Gheorghiu Dej (1948-1965);
- b. Regimul Nicolae Ceausescu (1965-1989);

In timpul lui Dej, Romania a fost subordonata Uniunii Sovietice prin tratatul de prietenie, colaborare si asistenta mutuala din 1948. In 1949, tara a fost incadrata economic in C.A.E.R., iar in 1955, incadrata militar in organizatia tratatului de la Varsovia.

In 1948, pe plan intern se introduc planurile economice, iar intre anii 1949-1962 s-a realizat colectivizarea agriculturii.

Nicolae Ceausescu a adoptat un stil de conducere autoritar cu accente nationaliste si megalomane. Din 1971, dupa o vizita in China si in Coreea de Nord, Ceausescu a introdus in tara o adevarata “minirevolutie culturala”.

In 1989, in urma unei revolte populare sangeroase, regimul comunism a cazut. Tara opteaza pentru democratie si economie de piata

Romania dupa 1989. Obiective politice interne.

Pluralismul. Una dintre obiectivele majore ale revolutiei din Decembrie 1989 a fost renuntarea la sistemul partidului unic si introducerea pluralismului politic.

Pluralismul politic a capatat o consacrare legala prin Decretul lege din decembrie 1989 care prevedea libertatea de infiintare a partidelor politice. Actul a fost adoptat ca act normativ de catre consiliul frontului salvarii nationale.

Adoparea constitutiei din 1991. Constitutia din 1991 a ridicat pluralismul la rang de principiu constitutional, prevazut in articolul 8 alin. 2. Constitutia a marcat incheierea in linii generale a tranzitiei societatii de la stat totalitar la stat de drept fiind totodata si o confirmare a hotararii suverane a poporului roman de a stabili forme si modalitati democratice de conducere.

Alegeri parlamentale. Alegerile din 1992 au marcat consacrarea definitiva in societatea romaneasca a institutiilor politice si a mecanismelor de guvernare specifice statului de drept.

Alternanta la guvernare. Statul de drept are la baza functionarea principiilor democratice. Pluralismul politic si alternanta la guvernare. In Noiembrie 1996 alegerile locale, parlamentale si prezidentiale au fost castigate de opozitie (Conventia Democratica Romana – CDR, o alianta partidelor anticomuniste si a organizatiilor civice, dominata de Partidul National Taranesc Crestin Democrat si de Partidul National Liberar, partide istorice din perioada interbelica). Este ales presedinte al Romaniei prof. universitar Emil Constantinescu, succedand-ul pe Ion Iliescu, presedinte intre 1990-1996.

Exercitii:

1. Explicati momentele in care s-a realizat caderea in totalitarism.
2. Ce este pluralismul si cand capata acesta o consacrare legala?

RELIGIA SI VIATA RELIGIOASA

LECTIA 1

Religia in lumea cntemporana.

Secularizare si laicizare

Religia este cea care statorniceste omul intr-o traditie, intr-o continuitate a scurgerii timpului, ii confera o identitate si ii promite o viata de dincolo mai buna . Sentimentul sacralului este comun tuturor religiilor.Indiferent care este doctrina lor, telul fiecareia este de a-i face mai buni pe credinciosi.

Secolele XIX-XX se caracterizeaza printr-o miscare lenta de secularizare a societatilor.Acestea trec de sub autoritatea institutiilor religioase sub cea a statului.

Originile miscarii de secularizare sunt multiple:

-iluminismul si Revolutia Franceza, care au separat biserica de stat si au proclamat libertatea gandirii constituie punctul de pornire al emanciparii ratiunii.

-revolutia industrialia si urbanizarea la care se adauga progresul stiintei moderne care au dezarticulat societatea agricola traditionala in care Biserica era atotputernica .

O putere mobilizatoare

Oamenii s-au indreptat catre religie vazuta ca un ajutor pentru a putea trai in prezent, iar foarte active sunt sectele.

Principalele religii mondiale sunt:

Crestinismul care are trei mari ramuri:

1. Catolicismul - centralizat sub conducerea papei.Gratie Conciliului Vatican II (1962-1965), Biserica s-a deschis catre modernitate si s-a implicat si mai mult in epoca de justitie sociala si caritabila.De exemplu, Maica Tereza a primit premiul Nobel in 1979 pentru actiunile ei sociale din Calcutta, India.
2. Protestantismul - ramane in continuare divizat in mai multe biserici : luterane,

calviniste, baptiste, metodiste. Biserica anglicana are dogmele compatibile cu cele calviniste, dar accepta ierarhia și ceremonialul religios ca în catolicism. Aceste biserici se preocupă de problemele lumii actuale: avorturile, clonarea, poziția femeii în societate.

3. Ortodoxismul - Cuprinde 15 biserici autocefale din estul Europei mult timp agresate de sistemul comunist.

Islamul. Este o religie care nu are un cler veritabil. La sunniți, imami conduc doar rugăciunile, iar la șiiți există mollahii, un fel de specialiști în Coran, cel mai celebru dintre ei fiind ayatollahul.

Iudaismul. Este o religie națională, prima mare religie monoteistă din istorie, este bazată pe alianța dintre Iehve și poporul ales.

Evreii au trăit în Diaspora până la apariția statului Israel.

Hinduismul. Este religie politeistă practică de majoritatea locuitorilor Indiei

Budismul. Este un ansamblu de credințe religioase și filozofice bazate pe învățătura lui Buddha. Această religie a apărut în secolul VI î.Hr și a dispărut în India în secolul al XIII-lea. A pătruns în sud-estul Asiei dar și în China, Japonia și Coreea.

Sintoismul. Cuvântul "shinto" înseamnă "drumul zeilor" și subînțelege forma pe care o ia religia în Japonia secolului al VI-lea, în momentul în care s-a introdus scrierea.

Religie de stat, sintoismul prescrie în egală măsură cultul divinităților, al strămoșilor și pe cel al națiunii.

Taoismul și Confucianismul (China). Sunt mai curând moduri de viață inspirate din viața lui Lao-zi și respectiv Confucius.

Animismul. Este credința în spirite și suflete. Principalele forme ale religiei sunt cultul morților și al forțelor naturale. Este considerată cea mai veche religie din istorie. S-a menținut în societățile tradiționale din Asia și Africa.

Conflictele religioase actuale

Locurile de conflict sunt în special locurile de întâlnire a religiilor.

Principalele patru conflicte care au indoliat planeta în ultimii ani sunt, cel puțin parțial conflicte religioase: Kosovo (între ortodocși și musulmani), Casmir (între musulmani și

hindusi), Timorul de Est (intre musulmani si catolici) si Cecenia (nintre ortodoxi si musulmani).

In perioada contemporana s-au dezvoltat tendinte spre ecumenism
Statele actuale au raspunderea de a proteja drepturile si a asigura libertatile tuturor membrilor lor, de a nu comite acte de discriminare din motive religioase. Statele care vor sa evite discriminarea vor trebui sa protejeze libertatea religioasa si alegerile individuale. Astfel clerul sau alte ierarhii religioase trebuie sa aiba acelasi statut ca al celorlalti cetateni; persoanelor de o anumita religie trebuie sa li sa permita sa adopte o atitudine critica responsabila fata de practicile si credintele din cadrul altor religii; orice persoana trebuie sa aiba libertatea nu doar de a critica religia in care s-a nascut, ci de a o respinge in favoarea unei alte religii sau de a ramane fara religie.

Exercitii:

- 1 Care sunt cultele existente in Romania?
- 2 Descrieti traditiile de sarbatori din cadrul religiei voastre.

LECTIA 2

Diversitatea religioasa in Romania.

Culte existente in Romania

Romania are o suprafata totala de aproximativ 237 500 km² si o populatie de aproximativ 21.7 milioane locuitori.

Guvernul recunoaste in mod oficial 18 religii. Membrii altor culte pot practica in deplina libertate, dar nu beneficiaza de diferite forme de sprijin din partea statului. Potrivit Secretariatului de Stat pentru Culte majoritatea religiilor au adepti in toata tara, dar unele comunitati religioase sunt concentrate in anumite regiuni.

Culte religioase din Romania sunt:

1. Biserica Ortodoxa Romana; este religia predominanta. Are adepti in toata tara. Apostolul romanilor este Sf. Andrei.
2. Biserica evanghelică Romana; s-a nascut intre anii 1920-1924 prin lucrarea spirituala a teologilor Dumitru Cornilescu si Teodor Popescu la biserica Sf. Stefan din Bucuresti. In 1939 a fuzionat cu crestinii dupa evanghelie.
3. Biserica armeană; reprezinta biserica nationala a poporului armean. Armenii sunt concentrati in Moldova si in sudul tarii.
4. Biserica lipoveneasca (crestina de rit vehi); cuprinde urmasii ortodoxilor rusi, adepti ai reformei initiate de patriarhul Nikon refugiat in Tarile Romane in secolul al XVIII-lea. Lipovenii sunt localizati in Moldova si Dobrogea.
5. Cultul islamic; este legat de populatia turco-tatara. Majoritatea musulmanilor sunt localizati in partea de sud-est a tarii in Dobrogea langa Bulgaria si in zona de coasta a Marii Negre.
6. Biserica greco-catolica; a luat fiinta in 1698 in Transilvania prin unirea cu Roma a clericilor Români care l-au recunoscut pe papa drept conducatorul bisericesc.
7. Biserica romano-catolica; are la baza sfanta scriptura si sfanta traditie.
8. Biserica calvina (reformata); a fost recunoscuta oficial in 1564 de principele Transilvaniei Ioan Sigismund.

9. Biserica Luterana; este o biserică protestantă având la bază învățăturile lui Martin Luther.
10. Biserica evanghelică de confesiune augustină; face parte din marea familie a bisericilor luterane. Organizatorul ei în România, fiind Johannes Honterus (1498-1549)
11. Biserica unitariană; a apărut în Transilvania în secolul XVI. Cred într-un Dumnezeu unic și indivizibil.
12. Biserica creștină baptistă; acceptă o singură autoritate în materie de credință – Biblia. Bisericile baptiste nu au preoți ci pastori, fiecare om fiind propriul său preot.
13. Cultul pentecostal; apare în România în 1922.
14. Biserica adventistă; a apărut în România în a doua jumătate a secolului trecut. Ei sărbătoresc ca zi de odină sâmbăta.
15. Cultul mozaic; cuprinde credincioșii evrei.
16. Cultul creștin după evanghelie; este neoprotestant.
17. Martorii lui Iehova; sunt creștini care folosesc pentru a-l desemna pe Dumnezeu, numele lui Iehova. Anul 1914 înseamnă sfârșitul unei epoci și începutul domniei lui Isus Cristos în cer.

Culte nerecunoscute în România: Credința Baha’i, Familia (Copii lui Dumnezeu), Biserica lui Isus Hristos a sfinților din Zilele din Urma (mormonii), Biserica Unificării, Biserica Metodistă, Biserica Presbiteriană, Meditația Transcedentală, Hare Krishna și Budismul Zen.

Exercitii:

1. Specificati religiile oficiale din Romania.
2. Care sunt cultele aparute in Romania?